DIREKTIVE

PROVEDBENA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2021/1927

od 5. studenoga 2021.

o izmjeni priloga I. i II. Direktivi Vijeća 66/402/EEZ u pogledu zahtjeva za sjeme hibridne pšenice proizvedeno tehnikom citoplazmatske muške sterilnosti

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 66/402/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena žitarica ([1]), a posebno njezin članak 21.b,

budući da:

(1) Direktivom 66/402/EEZ utvrđuju se pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište sjemena žitarica u Uniji. U slučaju sjemena hibridne pšenice, jedine tehnike za proizvodnju hibridnog sjemena predviđene tom direktivom jesu tehnike izravnog križanja i kemijske hibridizacije.

(2) Međutim, posljednjih je godina kao tehnika uzgoja za proizvodnju hibrida sorti sjemena žitarica u cijelom svijetu prihvaćena tehnika citoplazmatske muške sterilnosti. Relevantna pravila u pogledu proizvodne tehnike citoplazmatske muške sterilnosti već su na snazi za ječam jer se hibridno sjeme tom tehnikom počelo proizvoditi prije nekoliko godina.

(3) Ječam i pšenica prirodno su samooplodne sorte i proizvode se u miješanom uzgoju. Uzimajući u obzir tehničke sličnosti proizvodnje sjemena hibrida ječma i pšenice te potrebe korisnika hibridnog sjemena, primjereno je za sjeme hibridne pšenice utvrditi uvjete koji su slični uvjetima koji se primjenjuju za sjeme hibrida ječma. Iskustvo pokazuje da je za posebni mješoviti sustav proizvodnje hibridne pšenice kao što je *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum turgidum* subsp. *durum* i *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, koji se primjenjuje na polju, zbog rizika povezanih s vremenskim prilikama tijekom razdoblja cvjetanja potrebno u slučaju primjene tehnike citoplazmatske muške sterilnosti smanjiti standard za čistoću sorte na 85 %, što omogućuje stabilnu proizvodnju sjemena u nepovoljnijim vremenskim uvjetima. Stoga je za sjeme hibridne pšenice proizvedeno tehnikom citoplazmatske muške sterilnosti primjereno dopustiti nižu razinu čistoće sorte od razine koja je potrebna za druge hibride sjemena.

(4) Iskustvo s drugim sjemenom hibrida proizvedenim tehnikom citoplazmatske muške sterilnosti pokazuje da je na početku novog programa proizvodnje važno ispitati tehničke zahtjeve koji su na snazi. Stoga bi se zahtjevi za sorte trebali privremeno primjenjivati do 31. kolovoza 2029. kako bi uzgajivači mogli prilagoditi proizvodnju hibridne pšenice u miješanom sustavu. Takav pristup potreban je kako bi se svi rizici tog programa proizvodnje sveli na najmanju moguću mjeru i poljoprivrednicima osigurala nova vrsta sorti pšenice. Taj bi rok trebao biti dovoljan da uzgajivači i tijela za certifikaciju steknu potrebno znanje za primjenu tehničkih zahtjeva za proizvodnju hibridnog sjemena pšenice i preispitaju te zahtjeve.

(5) Kako bi Komisija i države članice dobile odgovarajuće znanje o primjeni tehnike citoplazmatske muške sterilnosti te kako bi se omogućila revizija odgovarajućih pravila, nadležno tijelo za certifikaciju svake bi godine, do 28. veljače 2030., trebalo izvještavati Komisiju i druge države članice o rezultatima u prethodnoj godini koji se odnose na količinu proizvedenog hibridnog sjemena i postotku partija sjemena koje su odbijene zbog nedostatnih parametara kvalitete.

([1]) SL 125, 11.7.1966., str. 2309.

(6) Stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti priloge I. i II. Direktivi 66/402/EEZ.

(7) Mjere predviđene u ovoj Direktivi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 66/402/EEZ

Prilozi I. i II. Direktivi 66/402/EEZ mijenjaju se u skladu s Prilogom ovoj Direktivi.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do 31. kolovoza 2022. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih propisa.

One primjenjuju te propise od 1. rujna 2022. do 31. kolovoza 2029.

Propisi koje države članice donesu sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. studenoga 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Prilozi I. i II. Direktivi 66/402/EEZ mijenjaju se kako slijedi:

1. Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(a) prva rečenica točke 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Usjevi za proizvodnju certificiranog sjemena hibrida vrsta *Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Oryza sativa* i samooplodne *xTriticosecale* te usjevi za proizvodnju certificiranog sjemena hibrida *Hordeum vulgare*, *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta* i *Triticum turgidum* subsp. *durum*, tehnikom koja nije citoplazmatska muška sterilnost (CMS);"

(b) između točaka 5.a i 6. umeće se sljedeća točka:

„5.b Usjevi za proizvodnju osnovnog i certificiranog sjemena hibrida vrsta *Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta* i *Triticum turgidum* subsp. *durum* tehnikom CMS:

(a) Usjev mora biti u skladu sa sljedećim standardima u pogledu udaljenosti od susjednih izvora peludi koja može rezultirati nepoželjnim stranim oprašivanjem:

Usjev	Najmanja udaljenost
za žensku komponentu CMS-a za proizvodnju osnovnog sjemena	300 m
za proizvodnju certificiranog sjemena	25 m

(b) Usjev mora imati dovoljan sortni identitet i čistoću u pogledu svojstava komponenata.

Usjev posebno mora biti u skladu sa sljedećim standardima:

i. Postotak broja biljaka koje očito nisu pravi pripadnici tipa ne smije prelaziti:

— za usjeve koji se upotrebljavaju za proizvodnju osnovnog sjemena, 0,1 % za liniju održavanja i obnavljanja te 0,3 % za žensku komponentu CMS-a;

— za usjeve koji se upotrebljavaju za proizvodnju certificiranog sjemena, 0,3 % za liniju obnavljanja i 0,6 % za žensku komponentu CMS-a te 1 % u slučaju da je ženska komponenta CMS-a jednostruki hibrid.

ii. Razina muške sterilnosti ženske komponente iznosi najmanje:

— 99,7 % za usjeve koji se upotrebljavaju za proizvodnju osnovnog sjemena;

— 99 % za usjeve koji se upotrebljavaju za proizvodnju certicifiranog sjemena.

iii. Usklađenost sa zahtjevima iz točaka i. te ii. ispituje se službenim testovima nakon provjere.

(c) Certificirano sjeme može se proizvoditi u miješanom uzgoju ženske muško-sterilne komponente s muškom komponentom, kojom se obnavlja plodnost.

Nadležno tijelo za certifikaciju do 28. veljače svake godine izvješćuje Komisiju i druge države članice o rezultatima iz prethodne godine koji se odnose na količinu proizvedenog hibridnog sjemena, usklađenosti terenskih inspekcijskih pregleda s odgovarajućim zahtjevima, postotku partija sjemena koje su odbijene zbog nedostatnih parametara kvalitete i bilo kakvim dodatnim informacija kojima se opravdava to odbijanje. Ta obveza izvješćivanja primjenjuje se do 28. veljače 2030."

2. Točka 1. Priloga II. mijenja se kako slijedi:

(a) odjeljak C. zamjenjuje se sljedećim:

„C. **Hibridi vrsta *Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Hordeum vulgare, Oryza sativa, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* i samooplodne *xTriticosecale***

Najmanja sortna čistoća sjemena iz kategorije certificirano sjeme iznosi 90 %.

U slučaju vrsta *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta* i *Triticum turgidum* subsp. *durum* proizvedenih tehnikom CMS, ona iznosi 85 %. Nečistoće koje nisu linija obnavljanja ne smiju prelaziti 2 %.

Najmanja čistoća sorte ispituje se službenim testovima nakon provjere na primjerenoj količini uzoraka.

Nadležno certifikacijsko tijelo do 28. veljače svake godine izvješćuje Komisiju i druge države članice o rezultatima iz prethodne godine koji se odnose na količinu proizvedenog hibridnog sjemena vrsta Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum aestivum subsp. spelta i Triticum turgidum subsp. durum, postotku partija sjemena koje su odbijene zbog nedostatnih parametara kvalitete, rezultatima testa nakon provjere i bilo kakvim dodatnim informacijama kojima se opravdava to odbijanje. Ta obveza izvješćivanja primjenjuje se do 28. veljače 2030.”

(b) naslov odjeljka E. zamjenjuje se sljedećim:

„E. **Hibridi vrste *Secale cereale* i hibridi proizvedeni tehnikom CMS vrsta *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta* i *Triticum turgidum* subsp. *durum***”.